

PROJECTE D'ORDRE PER LA QUAL S'APROVA LA COMPOSICIÓ I EL RÈGIM DE FUNCIONAMENT DE LA TAULA DE DIÀLEG SOCIAL DE LES ENERGIES RENOVABLES.

MEMÒRIA D'AVALUACIÓ DE L'IMPACTE DE LES MESURES PROPOSADES.

1. Anàlisi de context i identificació de les opcions de regulació.

a. Identificació del problema.

En data 26 d'octubre de 2021, es va promulgar el Decret Llei 24/2021, de 26 d'octubre, d'acceleració del desplegament de les energies renovables distribuïdes i participades, el qual es va publicar al DOGC núm. 8531, de 27.10.2021 i va ser validat per la Resolució 190/XIV del Parlament de Catalunya.

Aquest Decret Llei 24/2021, de 26 d'octubre, va modificar l'anterior Decret Llei 16/2019, de 26 de novembre, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls de les energies renovables, amb la finalitat d'introduir mesures que millorin l'acceptació social dels projectes d'energies renovables, compatibilitzar l'activitat agrària amb la de producció d'energies renovables i vetllar per la conservació de la biodiversitat, l'ordenació territorial i el desenvolupament sostenible del medi rural.

L'article 5 del Decret Llei 24/2021, de 26 d'octubre, d'acceleració del desplegament de les energies renovables distribuïdes i participades, crea la Taula de Diàleg Social de les Energies Renovables, la qual té com a objecte l'estudi i la identificació, per a la posterior elevació a les administracions competents, de les propostes de mesures de compensació pública entre els territoris rurals i les zones urbanes densament poblades en què, un cop maximitzades les polítiques locals d'implantació d'energies renovables, no es pugui garantir assolir el 50% de la seva demanda elèctrica amb generació elèctrica renovable de proximitat en l'horitzó de l'any 2030.

L'article 6 de l'esmentat Decret Llei 24/2021, de 26 d'octubre, d'acceleració del desplegament de les energies renovables distribuïdes i participades, estableix que el funcionament i la composició de la Taula de Diàleg Social de les Energies Renovables s'aprova per ordre de la persona titular del departament competent en matèria d'energia.

La Taula ha de comptar amb representants municipals o del món associatiu local. També hi han de ser representades les associacions d'energies renovables (eòlica i solar), els petits productors d'energies renovables, les cooperatives energètiques ciutadanes, les organitzacions professionals agràries, les cooperatives agroalimentàries i les entitats ecologistes.

Posteriorment, l'article 79, apartat 5, de la Llei 2/2021, del 29 de desembre, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic, modifica l'article 6 del Decret Llei 24/2021, de 26 d'octubre, i afegeix que també hi ha de ser representats els agents socials i econòmics, entre d'altres.

En conseqüència, amb la proposta d'Ordre es busca donar resposta a la necessitat de disposar de l'aprovació de la composició i el règim de funcionament de la Taula.

b. Establiment dels objectius.

La proposta d'Ordre té com a finalitat donar compliment al que requereix l'article 6 del Decret Llei 24/2021, de 26 d'octubre, i regular amb detall la composició i el règim de funcionament de la Taula de Diàleg Social de les Energies Renovables.

c. Identificació de les opcions de regulació.

Les altres opcions que han estat considerades consistents en no fer res o bé atribuir aquestes funcions a un altre òrgan ja existent no resulten viables i, per tant, s'ha triat l'opció d'aprovar una Ordre que reguli amb detall el funcionament i la composició de la Taula.

2. Anàlisi de l'impacte de les opcions de regulació considerades.

a. Informe d'impacte pressupostari.

La coordinació i control del funcionament de la Taula correspon a la Secretaria Sectorial d'Acció Climàtica.

Les despeses que es poden derivar de l'aplicació de la norma que es tramita podran ser assumides amb les disponibilitats pressupostàries de la direcció general d'Energia.

b. Informe d'impacte econòmic i social.

Les bases del Pacte Nacional per a la Transició Energètica de Catalunya (PNTEC) i la Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del Canvi Climàtic, estableixen el marc estratègic i els trets fonamentals de la transició energètica a Catalunya, incloent els grans objectius energètics de país i les estratègies per assolir-los, alineats amb la política energètica i climàtica i els objectius i compromisos de l'Estat espanyol, europeus i internacionals.

En aquest marc, l'entrada en vigor del Decret Llei 16/2019, de 26 de novembre, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i impuls a les energies renovables, va generar una forta inquietud en els municipis rurals que de sobte s'enfrontaven a un elevat volum de projectes d'energies renovables.

Diverses mocions del Parlament de Catalunya, com la Moció 220/XII, de 3 de desembre de 2020 sobre la transició energètica i la descarbonització de l'economia catalana, la Moció 7/XIV de juny de 2021, sobre l'assoliment dels objectius de transició energètica que estableix la Llei 16/2017 del canvi climàtic i la Moció 12/XIV de juliol de 2021 sobre les polítiques energètiques identificaven aquesta problemàtica i van donar lloc a mandats del Parlament on s'instava al Govern a afrontar el repte del desplegament de les energies renovables sota la necessitat d'un diàleg social.

En la mateixa línia es va pronunciar el Síndic de Greuges de Catalunya on al maig de 2021 va proposar un debat monogràfic al Parlament sobre el model d'implantació de les energies renovables.

La transició energètica requereix que la ciutadania vegi quins són els seus beneficis.

Aquesta necessitat és especialment important quan es plantegen objectius molt ambiciosos a curt termini que generen un impacte en el territori. Accelerar la transició energètica i la implantació de les instal·lacions renovables requereix de la implicació dels territoris que seran receptors dels projectes, una implicació que no es produirà si no es veuen els beneficis socials i econòmics directes. Uns beneficis que la mateixa directiva de renovables demana que cal aprofundir-hi si es vol assegurar la transició energètica.

L'experiència del gran nombre de projectes actuals demostra que el diàleg i compromís dels promotors amb el territori ha estat molt escàs o insignificant. Calia revertir aquest camí i, per aquest motiu, es va aprovar el Decret Llei 24/2021, de 26 d'octubre, d'acceleració de les energies renovables distribuïdes i participades, que assumeix el mandat del Parlament i crea la Taula del Diàleg social de les Energies Renovables.

El seu objecte recau en identificar aquells "diàlegs" que caldrà afrontar dins la societat catalana al llarg d'aquesta dècada i que marcaran el camí de la transformació social, econòmica, territorial i política que empeny la revolució energètica que ja ha començat així com identificar les mesures compensatòries dels municipis que es veuran més impactats per la implantació de parcs renovables i que contribuiran a que tot el país avanci en la transició energètica i la descarbonització.

Igualment, la disposició addicional primera d'aquest mateix Decret Llei 24/2021, estableix el marc en el que es trobarà la Taula, doncs indica que el Govern ha d'acordar la formulació del Pla territorial sectorial per a la generació elèctrica eòlica i fotovoltaica (PLATER), les seves línies d'evacuació i els seus elements d'emmagatzematge, que s'està redactant paral·lelament i que es durà a terme d'acord amb l'anàlisi global i territorial dels recursos disponibles i de les necessitats energètiques previstes duta a terme en el marc de la Prospectiva Energètica de Catalunya 2050 (PROENCAT 2050).

D'acord amb l'article 5 del Decret Llei 24/2021, de 26 d'octubre, la Taula de Diàleg Social de les Energies Renovables té com a objecte l'estudi i la identificació, per a la posterior elevació a les administracions competents, de les propostes de mesures de compensació pública entre els territoris rurals i les zones urbanes densament poblades en què, un cop maximitzades les polítiques locals d'implantació d'energies renovables, no es pugui garantir assolir el 50% de la seva demanda elèctrica amb generació elèctrica renovable de proximitat en l'horitzó de l'any 2030.

A més d'aquest objectiu principal, tal com s'estableix a la PROENCAT 2050, es preveu que la Taula també ajudi a la implantació de les energies renovables en el territori, participant en el procés d'elaboració del PLATER.

La Taula neix amb l'objectiu de definir mecanismes que, per una banda, coresponsabilitzin les zones urbanes densament poblades en la instal·lació d'energies renovables i, per l'altra, que contribueixin a millorar el benestar i el nivell de vida dels territoris rurals. D'aquesta manera, també es pretén incentivar que les grans àrees urbanes del país maximitzin les polítiques locals d'implantació d'energies renovables, i que compensin aquells territoris excedentaris en la generació d'electricitat d'origen renovable per l'esforç d'acollir instal·lacions eòliques o fotovoltaïques per sobre de les seves necessitats.

Per tant, l'entrada en funcionament de la Taula permetrà estudiar i identificar quina és la principal problemàtica vinculada a l'establiment d'aquesta tipologia d'instal·lacions i una vegada dutes a terme aquestes tasques, es podran elevar a les administracions competents aquelles propostes que permetin augmentar els impactes econòmics i socials positius.

L'impacte econòmic i social de la proposta de normativa vindrà donat pel fet que el seu funcionament permetrà assolir un major consens territorial en relació a la implantació de les instal·lacions renovables, així com assolir un major equilibri entre les diferents zones de Catalunya.

El funcionament de la Taula ha de contribuir a reduir l'oposició territorial i social a la implantació de noves instal·lacions de producció eòliques i fotovoltaïques sobre el terreny atès que permetrà la implantació de mesures compensatòries que permetin visualitzar per part de la ciutadania, les avantatges que aquest tipus d'instal·lacions poden comportar.

c. Informe d'impacte normatiu.

No es preveu que la proposta normativa tingui cap impacte normatiu ni per a les empreses ni per als ciutadans atès que solament regula la composició i el funcionament de la Taula de Diàleg Social de les Energies Renovables creada pel Decret Llei 24/2021.

Sense perjudici d'això, atès el caràcter consultiu i participatiu de la Taula es possible que fruit de la seva activitat puguin proposar-se actuacions que puguin donar lloc a iniciatives normatives.

d. Informe d'impacte de gènere.

La proposta d'Ordre no dona lloc a situacions discriminatòries per gènere. Respecte la composició de la Taula a la proposta d'Ordre es fan les previsions adients per aconseguir la paritat de gènere atès que als efectes de facilitar el compliment de la paritat de gènere, les entitats i associacions convidades han d'incloure en la seva proposta dues persones de gènere diferent.

3. Comparació de les opcions de regulació considerades.

Aquesta proposta d'Ordre desenvolupa l'article 6 del Decret Llei 24/2021, de 26 d'octubre, d'acceleració del desplegament de les energies renovables distribuïdes i participades, el qual estableix que la composició i el funcionament de la Taula de Diàleg Social de les Energies Renovables s'aprova per ordre de la persona titular del departament competent en matèria d'energia

La primera opció considerada ha estat la de no fer res. Les conseqüències d'aquesta opció són que la Taula de Diàleg Social de les Energies Renovables, malgrat haver estat creada per un Decret Llei, no tindria definida ni la seva composició ni el seu règim de funcionament, amb la qual cosa no s'estaria donant compliment al que requereix l'esmentat article 6 del Decret Llei 24/2021, de 26 d'octubre.

La segona opció considerada, consistent en analitzar si algun altre òrgan ja existent pot assumir les funcions pròpies d'aquesta Taula ha posat de manifest que cap dels òrgans similars ja existents té atribuïdes funcions anàlogues a les que el Decret Llei 24/2021 atribueix a la Taula de Diàleg Social de les Energies Renovables atès que aquestes funcions són molt específiques i fortament vinculades a l'anàlisi de la implantació territorial de les instal·lacions renovables.

La tercera opció valorada ha estat la d'elaborar la corresponent Ordre que aprovi la composició i el règim de funcionament de la Taula de Diàleg Social de les Energies Renovables, per tal de donar compliment al mandat que es conté a l'article 6 del Decret Llei 24/2021, de 26 d'octubre.

Cal fer constar que s'ha portat a terme la consulta pública prèvia, d'acord amb el que estableix l'article 66 bis de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya i l'article 133.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les Administracions públiques.

La consulta es va realitzar a través del portal participa.gencat, i es va iniciar en data 20 de febrer de 2022 fins el 30 de març de 2022.

En la taula següent es fa un resum de les principals aportacions rebudes i de si s'han inclòs o no en el projecte d'Ordre:

Aportacions rebudes en el tràmit de consulta pública prèvia	Projecte d'ordre
Caldria que de manera paritària estiguessin representades les organitzacions patronals i els sindicats més representatius de Catalunya d'acord amb el Decret Llei 9/2020, de 24 de març, pel qual es regula la participació institucional, el diàleg social permanent i la concertació social de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives a Catalunya.	Tot i que la voluntat es tendir a una paritat dels diferent tipus d'entitats a nivell global i també a nivell més sectorial, la proposta no es considera viable atès que s'hauria d'extrapolar a tots els altres àmbits. Malgrat tot s'haurà de garantir idèntica capacitat de participació a tots els nivells.
La transició justa i la pobresa energètica són elements fonamentals a tractar dins de la Taula de Diàleg Social.	La transició justa i la pobresa energètica no seran motiu de debat en aquesta Taula donat que aquesta matèria ja disposa de Taules específiques amb els mateixos objectius
Caldria concretar com es quantifica la compensació entre territoris, de quina manera i qui l'ha de fer perquè és un aspecte complex que requereix estudis concrets, on es determinin pèrdues i guanys per part de tots els territoris.. Caldria valorar compensacions, de quin tipus i com es fan i qui les fa i en quin grau.	El projecte d'Ordre no inclou aquestes mesures atès que no és l'objectiu propi de l'Ordre sinó que aquestes mesures hauran de ser determinades fruit del funcionament de la Taula.

És important que des de la Taula es pugui tractar com es garanteix que la implantació de les instal·lacions renovables sigui curosa i no malmeti el medi ambient, ni els sòls de valor agrícola o els habitats naturals.	Aquesta proposta no s'ha recollit en el projecte d'Ordre atès que no entra dins de les funcions pròpies de la Taula sinó que es tracta de funcions que ja són desenvolupades per altres tipus d'òrgans.
Cal aconseguir que les empreses comercialitzadores i les distribuïdores siguin coherents amb aquest marc.	El projecte d'Ordre no recull aquesta aportació atès que no entra dins de les funcions pròpies de la Taula sinó que aquest objectiu s'ha d'assolir per altres tipus de mitjans que té al seu abast l'òrgan competent en matèria d'energia de l'Administració de la Generalitat.
Cal que el món local estigui degudament representat a la Taula.	Aquesta aportació ha estat incorporada a la proposta d'Ordre i es preveu que consti un o una vocal en representació de l'Associació Catalana de Municipis; de la Federació Catalana de Municipis; de les diputacions; de l'Associació de Micropobles de Catalunya i de l'Ajuntament de Barcelona.

Amb el funcionament de la Taula es podran tractar aspectes com ara la inclusió de la participació ciutadana, dels diferents actors socioeconòmics i institucionals en les noves maneres organitzatives com les comunitats energètiques i analitzar la compensació entre territoris que és un aspecte complex que requereix estudis concrets, on es determinin pèrdues i guanys per part de tots els territoris, i que no només s'han de monetitzar. Sense aquesta informació és difícil de valorar compensacions, de quin tipus i com es fan i qui les fa i en quin grau.

4. Implementació, seguiment i avaluació de la norma.

Una vegada sigui aprovada l'Ordre, el seguiment de l'aplicació de la norma serà efectuat a través de les actes que s'aixequin de les sessions que es duguin a terme de la Taula, així com del conjunt de documentació que sigui elaborada fruit dels debats que a la mateixa s'hi desenvolupin i dels treballs realitzats pels grups de treball.

Atès que d'acord amb l'article 5 del Decret Llei 24/2021, de 26 d'octubre, la Taula de Diàleg Social de les Energies Renovables té com a objecte l'estudi i la identificació per a la posterior elevació a les administracions competents, de les propostes de mesures de compensació pública entre els territoris rurals i les zones urbanes densament poblades en què un cop maximitzades les polítiques locals d'implantació d'energies renovables, no es pugui garantir assolir el 50% de la seva demanda elèctrica amb generació elèctrica renovable de proximitat en l'horitzó de l'any 2030, es desprèn que els principals indicadors sobre els quals es considera necessari efectuar el seguiment són el nombre de propostes de mesures de compensació pública i el seu grau d'implementació.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i
Agenda Rural
Direcció General d'Energia

En aquest sentit i atès que la Taula està adscrita al departament competent en matèria d'energia, es considera procedent que aquest seguiment sigui efectuat per la direcció general d'Energia.

La directora general d'Energia